

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา descriptive research เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ในเนื้อหา 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ ด้านการนิเทศภายใน โดยศึกษาบริบทด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พร้อมทั้งศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย กำหนดจุดประสงค์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและเห็นชอบรับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ให้สมบูรณ์ นำเสนอภาควิชาเพื่อเสนอขออนุมัติโครงร่างจากบัณฑิตวิทยาลัย จากนั้น ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

รับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆให้สมบูรณ์ นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมาดำเนินการตรวจสอบคุณภาพโดยหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเชื่อมั่น (reliability)

แล้วนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เป็นปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1 ตั้งแต่ระดับ 2.50 ขึ้นไป มาจัดประชุมสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาจัดลำดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน เพื่อสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 212 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 212 คน รวมทั้งสิ้น 424 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2550

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 103 คนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 103 คน รวม 206 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขั้นตอน ดังนี้

1. จัดแยกกลุ่มประชากรแต่ละอำเภอ ดังนี้ อำเภอท่าตะโก 42 โรงเรียน อำเภอไพศาลี 39 โรงเรียน อำเภอตากฟ้า 25 โรงเรียน อำเภอตากสิน 63 โรงเรียน อำเภอหนองบัว 43 โรงเรียน รวม 212 โรงเรียน

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคร์จี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgon) ได้กลุ่มตัวอย่างคือ อำเภอท่าตะโก 20 โรงเรียน อำเภอไพศาลี 19 โรงเรียน อำเภอตากฟ้า 12 โรงเรียน อำเภอตากสิน 31 โรงเรียน อำเภอหนองบัว 21 โรงเรียน รวม 103 โรงเรียน

3. ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มเลือกผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัย ด้วยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามและแบบบันทึกการสัมภาษณ์กลุ่ม

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 5 ด้าน รวม 45 ข้อ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร จำนวน 13 ข้อ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 8 ข้อ ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ จำนวน 9 ข้อ ด้านการนิเทศภายใน จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร วารสารบทความ ตำรา หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล

2. กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาการบริหารงานวิชาการจำนวน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ ด้านการนิเทศภายใน

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เทคนิคโครงสร้าง และเทคนิคด้านภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

4.1 นายนิเวศ ลำเถา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

4.2 นายบำรุง กรุตเพชร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทพสุทธาวาส

4.3 นางบุญเรือง ภูระย้า ศึกษาพิเศษชำนาญการ

4.4 นางบังอร เนตรทอง ครูชำนาญการพิเศษ

4.5 นางนันทิยา น้อยจันทร์

5. หาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายการวิจัย (index of objective congruence) ได้ค่า IOC. ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. **แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม** มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง ประกอบด้วยประเด็นการสัมภาษณ์ 2 ประเด็น คือ สาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ และด้านการนิเทศภายใน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุมัติการเก็บข้อมูลตามลำดับ ขั้นตอน และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เพื่อออกหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พร้อมแบบสอบถามจัดส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 15 - 30 พฤศจิกายน 2550

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกลับคืนมาด้วยตนเองและตรวจสอบความถูกต้อง โดยได้รับกลับคืนมาจำนวน 206 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ร่วมประชุมการสนทนากลุ่ม โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญไว้ ดังนี้

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการบริหารโรงเรียนอย่างน้อย 5 ปี

4.2 ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีประสบการณ์การ นิเทศการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี ขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาขึ้นไป

4.3 ครูผู้สอนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีประสบการณ์การสอนระดับปฐมวัยอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสนทนากลุ่ม มีดังนี้

1. นายนิเวศ ลำภา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
 2. นายสมศักดิ์ เพ็ชรหลาย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
 3. นายมานพ วงษ์สะอาด ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลไพศาลี
 4. นายสิทธิพงษ์ สังคร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะคร้อ
 5. นายชาญศิลป์ เรืองศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลท่าตะโก
 6. นางบุญเรือง ภูระยา ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
 7. น.ส.อัมพร อินทรอาษา ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
 8. นางบังอร เนตรทอง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเข้าล้อ
 9. นางเย็นจิตต์ เพชรรัตน์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหัวถนนเหนือ
5. จัดประชุมและบันทึกการสนทนากลุ่ม ในวันที่ 14 ธันวาคม 2550 ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ (%)
2. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำไปแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้ (อุทุมพร จามรมาณ.2540 : 55)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา